

Til lovforslag nr. L 148

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Kulturdvalget den 24. maj 2017

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer

(Bevaring af særlige kulturarvmæssige samlinger)

[af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.]

1. Ændringsforslag

Kulturministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. marts 2017 og var til 1. behandling den 9. maj 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturdvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Lovforslaget blev sendt i høring den 15. marts 2017 umiddelbart efter fremsættelsen. De indkommende høringsvar og et notat herom er omdelt som bilag 1 på lovforslaget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget havde gerne afventet den revision af loven, som ministeren har bebudet til efteråret. Det havde været mere hensigtsmæssigt at behandle lovændringerne i den sammenhæng. Desuden er Socialdemokratiet ikke tilhænger af lovgivning på baggrund af enkeltsager. Lovgivning skal som udgangspunkt basere sig på generelle forhold, fordi det netop er det, der skaber lige, rimelig og balanceret lovgivning. Dertil kommer, at der ikke er noget presserende behov for lovændringer i forhold til Vikingskibsmuseets nuværende situation.

Men kulturministeren har nu fremsat 3 ændringsforslag til lovforslaget. Ændringsforslagene betyder, at lovforslaget får en mere principiel karakter, og at der sættes fokus på at styrke Det Særlige Bygningssyns faglige sammensætning.

Desuden betyder ministerens ændringsforslag, at forhandlingsprocessen omkring afgørelser om nedrivning og affredning af alle typer bygninger fra alle tidsperioder bliver mere ensartet, og at der skabes en ensartet og mere gennemskuelig ansøgningsprocedure for affredning og nedrivning. Endelig betyder ministerens ændringsforslag, at reglerne for nedrivning og affredning ikke afgrænses til særlige tidsperioder eller kun statslige og statsanerkendte museer.

På den baggrund kan Socialdemokratiet, såfremt kulturministerens ændringsforslag vedtages, støtte det samlede lovforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL, ALT og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af kulturministeren, tiltrådt af et *flertal* (S, DF, V, LA og KF):

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Det Særlige Bygningssyns sammensætning og kompetencer)«.

[Præcisering af lovforslagets undertitel]

Til § 1

2) Nr. 1 affattes således:

»1. § 22, stk. 1, affattes således:

»Det Særlige Bygningssyn består af indtil 13 medlemmer, der beskikkes af kulturministeren. Der skal blandt medlemmerne være repræsenteret faglige kompetencer inden for arkitektur og kulturhistorie.«

[Udvidelse af antal medlemmer fra 12 til 13 og præcisering af faglige kompetencer]

3) Nr. 2 og 3 udgår, og i stedet indsættes:

»2. § 23, stk. 2, 2. pkt., ophæves.«

[Ophævelse af Det Særlige Bygningssyns vetoret]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Undertitlen på lovforslaget foreslås ændret til »Det Særlige Bygningssyns sammensætning og kompetencer«, da dette mere præcist beskriver indholdet af lovforslaget med de nedenfor foreslåede ændringer.

Til nr. 2

Affattelsen af lovforslagets § 1, nr. 1 ændres, idet der foreslås en udvidelse af Det Særlige Bygningssyn fra 12 til 13 medlemmer samt en mere præcis angivelse af, hvilke fagligheder der lægges vægt på.

Bygningsfredningsloven giver mulighed for at frede bygninger og selvstændige landskabsarkitektoniske værker af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi. Til vurdering af arkitektonisk henholdsvis kulturhistorisk værdi er det af betydning, at begge disse fagligheder er til stede blandt Det Særlige Bygningssyns medlemmer.

Med bestemmelsen udvides det maksimale antal medlemmer af Det Særlige Bygningssyn fra 12 til 13 for at styrke den kulturhistoriske fagkompetence. Samtidig bestemmes det, at der blandt bygningssynets medlemmer skal være repræsenteret faglige kompetencer inden for både arkitektur og kulturhistorie. Blandt medlemmerne kan der derudover være andre faglige kompetencer repræsenteret.

I bekendtgørelse nr. 826 af 1/7 2011 er fastsat nærmere regler for Det Særlige Bygningssyn. Heraf fremgår det, at følgende organisationer hver indstiller et medlem til udvalget: Arkitektskolen i Århus og Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering indstiller i fællesskab, Akademirådet, Akademisk Arkitektforening, Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie under Kulturarvsstyrelsen, Nationalmuseet, Dansk Byplanlaboratorium, Miljøministeriet, Landsforeningen for

Bygnings- og Landskabskultur, Bygnings Frednings Foreningen, sammenslutningen af ejere, administratorer og brugere af fredede ejendomme (BYFO), Danske Landskabsarkitekter og Kommunernes Landsforening og kulturministeren.

Kulturministeren forventes at udmønte den udvidede hjemmel til at fastsætte regler om, at det ekstra medlem indstilles af en organisation, som organiserer kulturhistoriske museer, for at øge disse fagsynspunkter i Det Særlige Bygningssyn. Ændringen bliver gennemført som en ændring af bekendtgørelse nr. 826 af 1. juli 2011 om Det Særlige Bygningssyn.

Til nr. 3

Nr. 2 og 3 udgår, idet der foreslås en mere generel bestemmelse om Det Særlige Bygningssyns kompetence i nedrivningssager om fredede bygninger.

Med bestemmelsen ophæves Det Særlige Bygningssyns vetoret over for ansøgning om nedrivning af en fredet bygning.

I den gældende lovgivning kan en ejer, der ønsker sin fredede bygning nedrevet, søge kulturministeren om tilladelse til nedrivning eller om ophævelse af fredning, jf. §§ 8 og 11. I begge tilfælde vurderes det, om bygningens fredningsværdier er gået tabt eller ikke kan opretholdes, før der træffes afgørelse. I sager om ophævelse af fredning har bygningssynet en indstillingsret, jf. § 23 stk. 3. I nedrivningssager har bygningssynet en vetoret, jf. § 23, stk. 2.

Har ejeren fået afslag på ansøgning om nedrivning på grund af bygningssynets veto, kan ejeren søge om ophævelse af fredning af ejendommen, hvorefter bygningssynet ikke kan nedlægge veto, men skal komme med udtalelse. Giver der medhold i ansøgningen om ophævelse af fredning, kan bygningen herefter nedrives uden kulturministerens tilladelse, da den ikke længere er fredet.

Med ophævelsen af bygningssynets vetoret i nedrivningssager skabes en ensartet og mere gennemskuelig ansøgningsprocedure for affredning og nedrivning af fredede bygninger. Ændringen forventes ikke at øge eller mindske antallet af fredede bygninger, som nedrives, idet samme resultat allerede kan opnås i den eksisterende lovgivning, jf. ovenfor.

Ændringsforslaget skaber en mere ensartet behandlingsproces mellem afgørelser om affredning og nedrivning af fredede bygninger, idet Det Særlige Bygningssyn med ændringsforslaget får ansøgninger om nedrivning til udtalelse forud for en afgørelse, ligesom det i dag sker inden afgørelse om affredning.

Administrationen af loven er uddelegeret til Slots- og Kulturstyrelsen. Afgørelser truffet af styrelsen om ophævelse af fredning og nedrivning af fredede bygninger kan påklages til kulturministeren, jf. bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kulturarvsstyrelsen.

Alex Ahrendtsen (DF) Morten Marinus (DF) Karin Nødgaard (DF) nfm. Kristian Thulesen Dahl (DF) Peter Skaarup (DF)
Søren Espersen (DF) Britt Bager (V) Jan E. Jørgensen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Eva Kjer Hansen (V)
Hans Christian Schmidt (V) Bertel Haarder (V) Christina Egelund (LA) Leif Mikkelsen (LA) Naser Khader (KF)
Annette Lind (S) Daniel Toft Jakobsen (S) Flemming Møller Mortensen (S) Jan Johansen (S) Mogens Jensen (S)
Rasmus Horn Langhoff (S) Søren Søndergaard (EL) Christian Juhl (EL) Rasmus Nordqvist (ALT) Zenia Stampe (RV)
Marianne Jelved (RV) Carolina Magdalene Maier (ALT) Jacob Mark (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 148

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra kulturministeren
5	Udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning
7	3. udkast til betænkning
8	4. udkast til betænkning